

RIJEKA SANA, planine Grineč i Kozara i Sanska dolina su životni milje, koji treba čuvati kao zjenicu oka. To je kutak u kojem priroda stanuje u tri dimenzije, u kojem postoji šapat i govor, u kojem čovječije oko „vidi“, a uho „čuje“, dok tijelo krijepi dušu i obnavlja svoju snagu.

Ribnik, Ključ, Sanski Most, Oštra Luka, Prijedor, Novi Grad, kao i Banjica, Sokolovo, Kozica, Dabar, Trnova, Koprivna i Svodna u svom toponimu nose iskonsko značenje predjela, što čini neraskidivu vezu ljudi i životne sredine ovog kraja.

Sana jeste i ostaje simbol zdravog života, radosnog postojanja i vječnog toka.

Planine Grmeč i Kozara nose u sebi elemente rajske magije. Zato i ljudi, koji obitavaju na ovim prostorima, imaju karakteristike dobrih domaćina, gostoljubivosti i čestitosti. Postojani su, odani i vjerni svojoj rodnoj grudi.

Aorta života u ovoj dolini je rijeka Sana. Naš domaći zadatak je očuvanje i zaštita rijeke Sane, njenih pritoka, od izvora do ušća i podizanje svijesti o značaju i očuvanju životne sredine.

Šta je protucijena ovom ekološkom raj? Nema cijene: ne može čovjek bez vode, šume, divljih životinja, ptica, zdrave zemlje, čistog vazduha. Kad bi to nestalo, nestalo bi i čovjeka ili bi morao da se apsolutno mijenja. A to je nemoguće. Što god zadesi planine, rijeke i plodna polja, zadesit će i čovjeka.

Neka ova monografija bude opomena svima nama na vječni i trajni oprez: prirodu moramo čuvati, svoj životni milje njegovati i čistiti. Učiti generacije da čuvaju što su im djedovi ostavili, da predaju u naslijeđe unucima ono što je Božiji dar od Postanja. Buđenje svijesti ljudi našeg kraja i šire okoline za stvaranje navika o uređenju svog životnog prostora, mora biti zadatak svih nas: od vlasti, preko obrazovnih i kulturnih ustanova do medija. U sadejstvu zdravih organizacija i ekološki osviještenih ljudi sa prostora šest opština, akcija čuvanja Sane i njenog porječja, dobit će svoj puni smisao i značaj.

Moramo učiti svoju djecu da je ovaj kraj Krajine Božiji dar i da zemlja ne pripada čovjeku, već čovjek pripada zemlji.